

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะ แบบเซอร์เรียลลิสม์

A Study of Learning Achievement on Learning Unit of Creative art Thinking
and Creativity of Prathomsuksa Four Students by Synectics Instruction
and Invention Surrealism Art

วราพร เกตุเลขา^{1,*} และ สิรินาถ จงกลกลาง²
Waraporn Ketlekha^{1,*} and Sirinat Jongkonklang²

ABSTRACT

The purposes of this research were:1) to study of learning achievement; 2) to compare learning achievement between pre- and post-learning; 3) to compare learning achievement of post-learning with 75% criteria on Artistic Creative Thinking Unit; 4) to study Creative thinking; and 5) to compare Creative thinking between pre- and post-learning by using synectics instruction and invention surrealism art.

The sample was 24 grade forth students who were in the second semester of 2013 academic year of Chumchon Ban Koksawai School, under office of Nakhon Ratchasima Educational Service Area Office 5. The research tools consisted of the following experimental items; 8 lesson plans of Art subject group, 30-item of learning achievement test and creative thinking test. The statistical of the data was based on the mean ($\bar{X}$), percentage, standard deviation (S.D.) and t-test

The results of the study:

1. The learning achievement of grade forth students has shown its mean of 25.75 and standard deviation (S.D.) of 2.28
2. The learning achievement of grade forth students after using synectics instruction and invention surrealism art was higher than before using it with statistical significance at .05 level.

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา นครราชสีมา 30000
M.Ed. Student in Curriculum and Instruction Program, Nakhon Ratchasima Rajabhat University,
Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา นครราชสีมา 30000
Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

* Corresponding author, e-mail: pawketlekha@gmail.com

3. The learning achievement of grade forth students after using synectics instruction and invention surrealism art showed the 75% of criterion and not higher than the standard with statistical significance at .05 level

4. The creative thinking of grade forth students after using synectics instruction and invention surrealism art has mean of 18.54 and a standard deviation of 6.35 in the achievement.

5. The creative thinking of grade forth students after using synectics instruction and invention surrealism art was higher than the before using it with statistical significance at .05 level.

Keywords: creativity, synectics instruction, invention surrealism art

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 4) เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ 5) เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านโคกสวาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบที (t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ มีความก้าวหน้าคิดเป็นร้อยละ 25.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.28

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ไม่สูงกว่าเกณฑ์เมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์มีความก้าวหน้าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 18.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 6.35

5. ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ การสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง เป้าหมายและแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1 ทักษะศิลป์ กล่าวไว้ว่าเป็นสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1) ซึ่งสภาพการจัดการเรียนการสอนทัศนศิลป์จากอดีตถึงปัจจุบัน ในระดับชั้นประถมศึกษา เป็นการสอนแบบเน้นการปฏิบัติตามที่ครูกำหนด มีการสาธิตให้นักเรียนดูวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติ ยึดติดกับหลักการ ทำให้ขาดจินตนาการ และจากการศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2555 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาทัศนศิลป์อยู่ที่ร้อยละ 71.35 ซึ่งตามเป้าหมายของโรงเรียนชุมชนบ้านโคกสวายกำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 และนอกจากด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัศนศิลป์ที่ยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดแล้ว พบว่านักเรียนยังขาดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนศิลปะเป็นอย่างยิ่ง (โรงเรียนชุมชนบ้านโคกสวาย. 2555 : 10)

นวัตกรรมการสอนที่สามารถแก้ปัญหาการเรียนการสอนรายวิชาศิลปะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนมีหลายวิธี ซึ่งการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สามารถช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความคิด เป็นแนวคิดที่มีกระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์วิธีหนึ่งที่ใช้วิธีการเชื่อมโยงสิ่งที่แตกต่างกัน หรือไม่เกี่ยวข้องกัน เปรียบเทียบเชิงอุปมาอุปไมย กระตุ้นให้เกิดความคิดใหม่ๆ เชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นอยู่เสมอในการดำรงชีวิต (ทีศนา แหมมณี. 2554 : 252) การสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์ เป็นศิลปะลัทธิหนึ่งในงานจิตรกรรม อยู่ในช่วงของศิลปะสมัยใหม่ มีจุดหมายสำคัญอยู่ที่การแสดงออก

ของจิตใต้สำนึกอย่างอิสระปราศจากการควบคุมของเหตุผล มีความฝัน และอารมณ์จินตนาการ อยู่บนความเชื่อในสิ่งที่เหนือความจริง ซึ่งศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) พวกเวริสติกเซอร์เรียลลิสม์ (Veristic Surrealism) เป็นกลุ่มที่แนวการแสดงออกสื่อให้เห็นอารมณ์ บุคลิกภาพ และความเชี่ยวชาญในฝีมือ โครงเรื่องยังคงหยิบยืมวิธีการเหมือนจริงตามธรรมชาติ แล้วนำมาขยายผสมผสานกับเรื่องฝัน และ 2) พวกแอบโซลูทเซอร์เรียลลิสม์ (Absolute Surrealism) มีรากฐานมาจากการค้นคว้า และค้นพบของรูปแบบบางอย่างของศิลปะร่วมสมัย ดังเช่น พวกคิวบิสต์ และการวาดภาพของกลุ่มนามธรรม (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2555 : 108-109)

การวิจัยครั้งนี้จึงได้นำนวัตกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์ มาร่วมกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น และการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75

4. เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วม
กับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์

5. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนรู้แบบ
ซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์

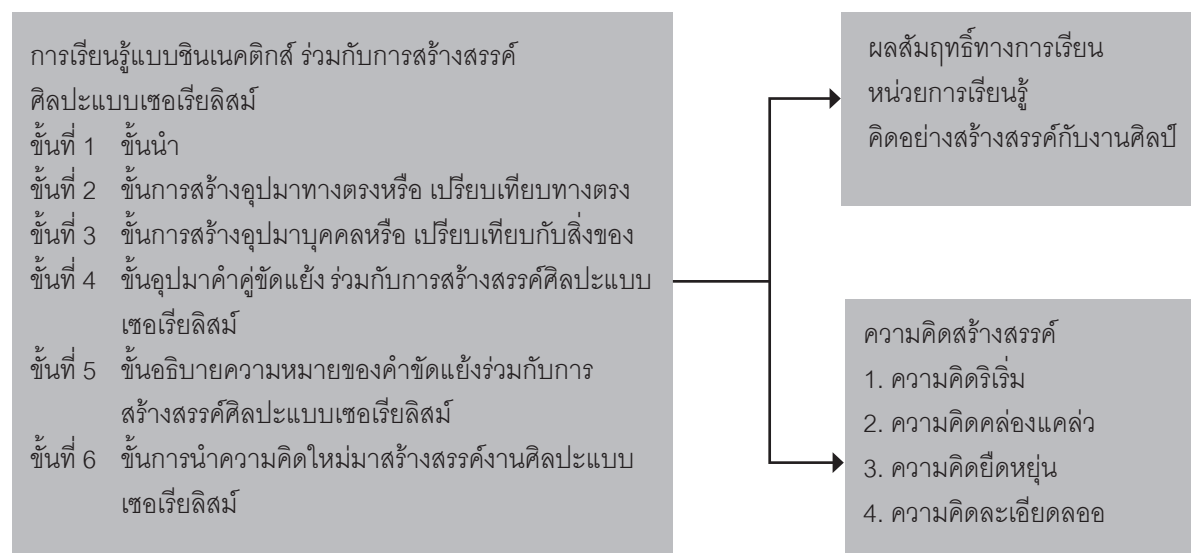
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาลักษณะพฤติกรรมการเรียน
หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ และความคิด
สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การ
เรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบ
เชอเรียลลิสม์ เป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความคิด
สร้างสรรค์ด้วยวิธีการเชื่อมโยงสิ่งที่มีความแตกต่างกัน หรือ

ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน เปรียบเทียบเชิงอุปมาอุปไมย
เพื่อกระตุ้นความคิดใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนในการ
สร้างสรรค์งานศิลปะที่มุ่งแสดงออกของจิตใต้สำนึก
จินตนาการ ความฝัน ความเหนือจริง ปราศจากความจริง
ที่เป็นอยู่แล้วนำความคิดนั้นมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
แบบเชอเรียลลิสม์ โดยใช้ขั้นตอนการจัดกิจกรรม 6 ขั้นตอน
คือ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นการสร้างอุปมาทางตรง หรือเปรียบเทียบ
ทางตรง 3) ขั้นการสร้างอุปมานุคผล หรือเปรียบเทียบกับ
สิ่งของ 4) ขั้นอุปมาคำคู่ขัดแย้ง ร่วมกับการสร้างสรรค์
ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ 5) ขั้นอธิบายความหมายของ
คำคู่ขัดแย้ง ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์
6) ขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างงานศิลปะแบบ
เชอเรียลลิสม์ และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ 4 ด้าน ได้แก่
1) ความคิดริเริ่ม 2) ความคิดคล่องแคล่ว 3) ความคิด
ยืดหยุ่น 4) ความคิดละเอียดลออ (Guilford, 1967-62)

ตัวจัดกระทำ

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านโคกสวาย อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 54 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนชุมชนบ้านโคกสวาย อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 มีจำนวนนักเรียน 24 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม และใช้วิธีจับฉลากจากนักเรียน 2 ห้องเรียน จับมา 1 ห้องเรียน ซึ่งโรงเรียนจัดนักเรียนแบบคละความสามารถ (สมบุญ ณันตะ. 2555 : 94-121)

2. ตัวจัดกระทำ ได้แก่ การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ และความคิดสร้างสรรค์

4. เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการวิจัย ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านโคกสวายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ รายวิชาศิลปะ ศ 14101 สาระที่ 1 ทศศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้คิดสร้างสรรค์กับงานศิลป์ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พิมพ์ภาพ สร้างสรรค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ภาพสร้างสรรค์ ด้วยสีวรรณะอุ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ภาพสร้างสรรค์ ด้วยสีวรรณะเย็น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สร้างสรรค์ภาพ เน้นน้ำหนัก และแสงเงา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง จินตนาการ สร้างสรรค์ตามจินตนาการ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง จิตนาการ

สร้างสรรค์ตามจินตนาการ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สร้างสรรค์ภาพ แห่งความสุข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง จินตนาการภาพ แห่งความดี

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ดำเนินการทดลอง ตามแผนการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 8 แผนฯ ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง สัปดาห์ ละ 1 แผน ภายในเวลา 2 เดือน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จากการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

6.2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ รายวิชา ศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แยกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีข้อคำถามที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และตอนที่ 2 ข้อสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ

6.2.2 แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยรูปภาพแบบ ก (Thinking creatively with picture figural form A) ของ Torrance

7. การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยดำเนินการดังนี้

7.1 ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน และทดสอบความคิดสร้างสรรค์ด้วย แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพแบบ ก (Thinking creatively with picture figural form A) ของ Torrance

7.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์

7.3 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพแบบ ก (Thinking creatively with picture figural form A) ของ Torrance ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับแนวศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์ สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์ มีคะแนนความก้าวหน้าคิดเป็นร้อยละ 25.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.28
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า ไม่สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยคะแนนความคิดสร้างสรรค์ก่อนการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์ มีความก้าวหน้าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 18.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 6.35

5. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้านทุกด้าน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่างสร้างสรรค์กับงานศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และคะแนนหลังเรียนไม่สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาคะแนนผลสัมฤทธิ์ทั้งแบบปรนัยและอัตนัย จะเห็นได้ว่ามีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 การวิจัยครั้งนี้ ครูผู้สอนได้ดำเนินการตามขั้นตอนการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอเรียลลิสม์ ซึ่งเป็นขั้นตอนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการเรียนทั้งภาคทฤษฎี จัดเตรียมเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เตรียมสื่อการเรียนรู้ และครูผู้สอนคอยให้แรงเสริม โดยการเป็นผู้กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจในการคิด ให้คู่สื่อสารภาพประกอบการสอน รวมทั้งวาดภาพประกอบการอธิบาย ยกตัวอย่าง และภาคปฏิบัติ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกทางความคิด ร่วมกันยกตัวอย่างตามแนวความคิดของนักเรียนอย่างหลากหลาย เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างความสนุกสนาน ได้นำเสนอความคิดของตนเอง และได้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เกิดปฏิสัมพันธ์ในการเรียน เชื่อมมั่นในตนเอง พัฒนาตนเองให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความเข้าใจ มีเหตุผล สามารถอธิบายสิ่งที่ตนเองสร้างสรรค์ และรับฟังความคิดเห็น

เห็นของผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา แชมมณี (2554 : 252) ที่กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synectics Instructional Model) การพัฒนาการคิดของบุคคลทั่วไปมักยึดติดกับวิธีคิดแก้ปัญหาแบบเดิมๆ ของตนโดยไม่ค่อยคำนึงถึงความคิดของคนอื่น ทำให้การคิดของตนเองคับแคบ และสร้างสรรค์แตกต่างไปจากเดิมได้ หากมีโอกาสได้ลองคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่เคยคิดมาก่อน หรือโดยสมมติตัวเองเป็นคนอื่น และถ้ายังให้บุคคลจากหลายกลุ่ม ประสพการณ์มาช่วยกันแก้ปัญหา ก็จะได้วิธีการที่หลากหลายขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพร จิตสุวรรณรักษ์ (2555) ทำงานวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้สร้างสรรค์งานศิลป์ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการ เรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับแนวคิดศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา แชมมณี (2554 : 252) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้บุคคลเกิดความคิดที่สร้างสรรค์แตกต่างไปจากเดิม หากลองคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่เคยคิดมาก่อน หรือคิดโดยสมมุติตัวเองเป็นสิ่งที่อื่น และยังให้บุคคลหลายกลุ่มประสพการณ์มาช่วยกันแก้ปัญหา ก็จะได้อีกวิธีการที่หลากหลาย และมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนการสอนแบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์ ส่งผลให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบการทดสอบความคิดสร้างสรรค์ จากแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพ (Thinking creatively with pictures) ของ Torrance ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ โดยมีผลการประเมินด้านความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูง

กว่าก่อนเรียนทุกด้าน และแยกรายด้าน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรีจิรา นที (2548) ทำงานวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมซินเนคติกส์ที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ ของนักศึกษาสาขาออกแบบนิเทศศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรมซินเนคติกส์ นักศึกษาสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ มีพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น โดยนักศึกษาที่เข้าศึกษาในกิจกรรมซินเนคติกส์แบบอุปมาสร้างมโนภาพ มีพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจนกว่ากิจกรรมซินเนคติกส์แบบอุปมาทางตรง มีคะแนนผลงานออกแบบด้านความคิดคล่องเพิ่มขึ้นมากที่สุด และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อกิจกรรมซินเนคติกส์อยู่ในระดับเห็นด้วยทุกรายการ และงานวิจัยของ กิตติพร จิตสุวรรณรักษ์ (2555) ทำงานวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้สร้างสรรค์งานศิลป์ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ได้ประเมินความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น มีผลการประเมินความคิดสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวม และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์ ครูผู้สอนต้องมีบทบาทในการกระตุ้นนักเรียนโดยการอธิบาย ยกตัวอย่าง ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ และใช้คำถามในการชี้แนะแนวทางในการคิด ซึ่งสามารถช่วยส่งเสริมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ได้

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเซอร์เรียลลิสม์ เนื่องจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจัดให้เรียนแบบละความสามารถ และมีความแตกต่างระหว่างบุคคล แต่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังคงจัดครบทุกขั้นตอน อาจมีบางกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม เช่น การปฏิบัติกิจกรรมวาดภาพระบายสี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้แบบ ซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ กับระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์ จากการเรียนรู้แบบ ซินเนคติกส์ ร่วมกับการสร้างสรรค์ศิลปะแบบเชอเรียลลิสม์ กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ รูปแบบอื่น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

กิตติพร จิตสุวรรณรักษ์. (2555). **การศึกษามูลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้สร้างสร้งค์งาน ศิลปะ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ ซินเนคติกส์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

จันทร์จิรา นที. (2548). **ผลการจัดกิจกรรมซินเนคติกส์ที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ ของนักศึกษาสาขา ออกแบบนิเทศศิลป์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). **80 นวัตกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์.

ทศนา เขมมณี. (2554). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โรงเรียนชุมชนบ้านโคกสวาย. (2555). **สรุปผลการประเมิน**

คุณภาพผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

โรงเรียนชุมชนบ้านโคกสวาย. นครราชสีมา :

โรงเรียนชุมชนบ้านโคกสวาย. อุดลำนาค.

สมบุญตันยะ. (2555). **วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา**.

นครราชสีมา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏนครราชสีมา.

อารี พันธมณี. (2547). **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์**

สู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : ธนรัชการพิมพ์.

Guilford, J. P. (1967). "Creativity : Its Measurement an Development" A Source Book for Creative Thinking. New York : Charles Seribner.

Torrance, E. P. (1964). **Guiding Creativity Talent**. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.